
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord
en de aanvulling daarop

24 januari 2002

693-78

ISBN 90-421-0912-2
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

uw kenmerk
MPV/01.092018/A

uw brief
9 oktober 2001

ons kenmerk
693-77/vD/mw/cv

onderwerp
Toetsingsadvies Dijkversterking
Oostvaardersdijk-Noord en
de aanvulling daarop

doorkiesnummer
(030) 234 76 03

Utrecht,
24 januari 2002

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord en de aanvulling daarop.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

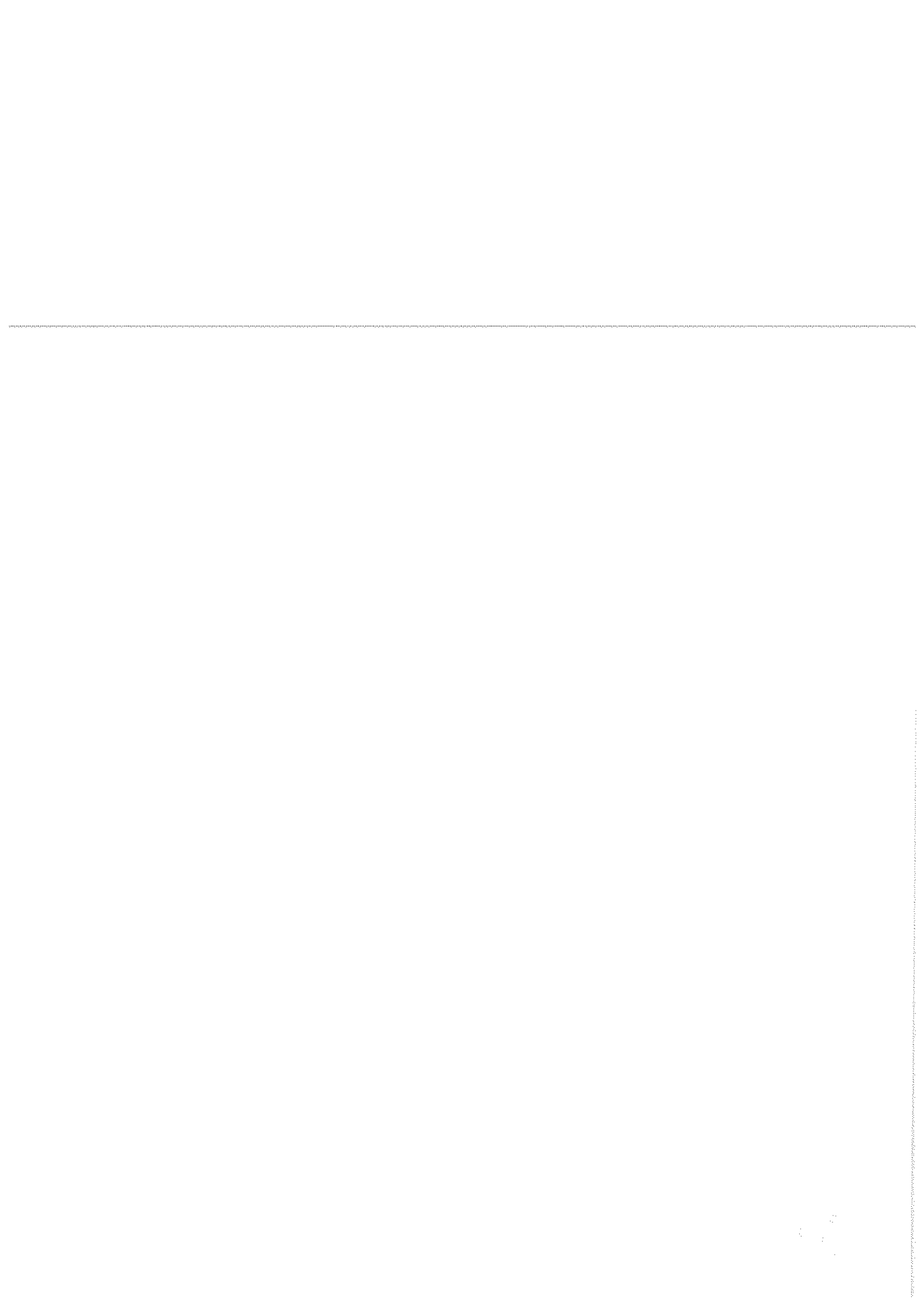
De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr.ir. J.J.T.M. Geerards,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord
en de aanvulling daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord en de aanvulling daarop,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Flevoland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord,

de secretaris

ir. J.F.W. van Dijk

de voorzitter

dr.ir. J.J.T.M. Geerards

Utrecht, 24 januari 2002

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER DE PROJECTNOTA/MER EN BIJBEHORENDE DOCUMENTEN.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting en aanbevelingen	2
2.2.1 Vigerend natuurbeleid en beschermingsformules	2
2.2.2 Overige landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden.....	4
2.2.3 MMA en natuurontwikkeling	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 oktober 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 201 d.d. 17 oktober 2001
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De directie IJsselmeergebied van Rijkswaterstaat heeft het voornemen om voor het dijktraject Oostvaardersdijk-Noord tussen Zuidersluis en Lelystad-Haven een dijkversterking uit te voeren. Dit dijktraject voldoet niet aan de geldende veiligheidsnormen. Het voornemen is vastgelegd in een projectnota/milieueffectrapport (projectnota/MER).

Bij brief van 9 oktober 2001¹ heeft het College van Gedeputeerde Staten van Flevoland (als bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de opgestelde projectnota/MER. De projectnota/MER is op 17 oktober 2001 ter inzage gelegd², tegelijk met het ontwerpplan en de gecombineerde vergunningaanvraag ingevolge de Wet op de waterkering (Wwk).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- * informatie bevat over een essentiële tekortkoming in de projectnota/MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op de projectnota/MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- * informatie bevat over de inhoud van de projectnota/MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- * aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 17 juli 1995;
- * op eventuele onjuistheden⁶;
- * aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van de projectnota/MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten over de vergunningaanvragen.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

In eerste instantie heeft de Commissie de projectnota/MER, de ontwerpnota en de vergunningaanvragen ontvangen. Tijdens het bestuderen van de projectnota/MER signaleerde de Commissie bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Daarom adviseerde de Commissie een aanvulling op de projectnota/MER op te stellen voordat het besluit wordt genomen. In aansluiting hierop heeft de initiatiefnemer gereageerd door een aanvulling op schrift te stellen, die op 17 december 2001 aan de Commissie is gezonden onder de titel 'Projectnota/MER Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord. Aanvulling t.b.v. Commissie m.e.r.'. De Commissie heeft de aanvulling in haar toetsing betrokken en zij gaat er vanuit dat deze informatie openbaar gemaakt wordt in het vervolg van de vergunningprocedure. In dit toetsingsadvies zijn alle in deze alinea genoemde documenten meegewogen.

2. OORDEEL OVER DE PROJECTNOTA/MER EN BIJBEHORENDE DOCUMENTEN

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in projectnota/MER en de bijbehorende documenten aanwezig** is. Daarmee kan het milieubelang een volwaardige plaats innemen in de besluitvorming over de vergunningaanvragen.

De projectnota/MER is gestructureerd van opzet en geeft een goed beeld van de gevolgde werkwijze van de initiatiefnemer. De presentatie, waarbij achtergrondinformatie in een apart bijlagenrapport is verwerkt, maakt het rapport overzichtelijk.

In de volgende paragraaf wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. Voor zover het overwegingen op basis van informatie uit de aanvulling betreffen, is dit expliciet vermeld.

2.2 Toelichting en aanbevelingen

2.2.1 Vigerend natuurbeleid en beschermingsformules

In navolging van het vigerend beleid ten aanzien van natuur, heeft de Commissie zich gebogen over de vraag of er voldoende informatie beschikbaar is

gesteld om de vragen van de van toepassing zijnde beschermingsformules van het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en de Vogel- en Habitatrictlijn (HRL en VRL) te kunnen beantwoorden.

► *Projectnota/MER*

De projectnota/MER presenteerde onvoldoende informatie voor het volledig beantwoorden van vragen van het SGR en de VRL en HRL, met als belangrijkste punten:

- het ontbreken van een overzicht van de in het studiegebied aanwezige soorten met een beschermingsstatus, zoals vermeld in bijlage IV van de HRL;
- de onderbouwing van de stelling dat de (directe en indirecte, permanente en tijdelijke) effecten van de dijkversterking; op het Markermeer en de Oostvaardersplassen gering zullen zijn, alsmede een beschrijving van mitigerende maatregelen ter beperking van de tijdelijke verstoring door werkzaamheden;
- de afwezigheid van een beschouwing over het effect van de aanleg van een recreatieve steiger in het Markermeer.

► *Aanvulling*

- De aanvulling presenteert een lijst met de door de initiatiefnemer als bijzonder gekwalificeerde soorten. Hierin zijn enkele vaatplanten en een aantal vogel- en vissoorten in opgenomen. De Commissie is het eens met de conclusie dat de genoemde soorten niet zijn opgenomen in de bijlage IV van de HRL. Voor andere dan de hiervoor genoemde soort(groep)en (ondermeer zoogdieren, reptielen, amfibieën) is het echter niet duidelijk of deze daadwerkelijk niet voorkomen of dat hierover geen informatie voorhanden is. Zo is het bekend dat op het plantraject Ringslangen voorkomen, beschermd middels de Natuurbeschermingswet. Deze soort koloniseert inmiddels het gebied.
 - Voor een aantal soorten is een overzicht van voorkomen en talrijkheid opgenomen. De gepresenteerde uitwerking van de effecten en mitigerende maatregelen bieden voldoende inzicht in de kans op en mate van verstoring of aantasting. Voor de effecten aan de zijde van de Oostvaardersplassen, leert de aanvullende informatie dat de binnendijkse werkzaamheden gevolgen kunnen hebben voor 4-8% van de Blauwborstbroedparen. Een uitvoering in het winterseizoen van de werkzaamheden is voldoende voor het minimaliseren van de effecten.
 - Voor het dijkgedeelte waar de aanlegsteiger is gepland (ter hoogte van km 23,5) zijn voor een achttal soorten aantalvergelijkingen opgesteld. De in de aanvulling gepresenteerde informatie maakt duidelijk dat maximaal 0,3-4% van de totale aantallen als bijzonder gekwalificeerde rustende watervogels in de omgeving van dit recreatiepunt kunnen worden verstoord. De meerderheid van deze soorten bevindt zich niet in dit gebied gedurende de zomermaanden en dus niet gedurende het recreatie seizoen.
- Gezien het niet voorhanden zijn van een compleet overzicht van soort(groep)en met een beschermingsstatus, beveelt de Commissie aan een hoge mate van voorzichtigheid te betrachten bij het uitvoeren van de werkzaamheden en deze zowel in ruimte als tijd te faseren. Dit geldt voor het verwijderen van de wilgenzone maar ook voor overige werkzaamheden, met name de ingrepen aan de voet van de dijk. Voor de Ringslang is het mogelijk deze in het vroege voorjaar in het veld te inventariseren en indien concentraties in de dijk overwinterd hebben, deze vervolgens

weg te vangen en op naburige veilige locaties weer los te laten zodat na herinrichting de soort het gebied weer kan herkoloniseren.

2.2.2 Overige landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden

Dijkprofiel en het binnentalud

In het MER wordt geen aandacht besteed aan de cultuurhistorische waarde van het binnentalud van de Oostvaardersdijk. De opvallende atypische vorm van het binnentalud, met een stortsteenzone, een zone met steenbekleding en een steilere graslandzone vlak onder de kruin, komt voort uit het feit dat dit binnentalud bedoeld was om uiteindelijk als buitentalud van de nog aan te leggen Markerwaard te gaan dienen. Deze opbouw heeft naast een cultuurhistorische waarde ook een landschappelijke waarde, namelijk de 'getailleerde' kruin waardoor de beleving boven het landschap uit te zweven wordt versterkt. Bovendien zorgen de verschillen in substraat en de aanwezigheid van steenbekleding voor een gevarieerd en daardoor soortenrijk milieu⁸, waar ook bijzondere soorten voorkomen als bijvoorbeeld de Reuzenpaardestaart (Rode lijst soort). Bij alle beschreven alternatieven verdwijnen de steenbekleding en het steilere boventalud. De maatregelen worden niet primair gemotiveerd vanuit stabiliteitsoverwegingen, maar vanuit de wensen ten aanzien van een efficiënt beheer (maaien en afvoeren van de vegetatie). De effecten van de voorgestelde maatregelen op de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke (LNC) waarden worden in het MER niet beschreven.

- De Commissie beveelt aan om de voorgestelde maatregelen voor het binnentalud en het toekomstig beheer te heroverwegen en daarbij rekening te houden met de hierboven beschreven landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden. Er kan overwogen worden het binnentalud in overeenstemming te brengen met het huidige kenmerkende karakter van de dijk (geknikte binnenprofiel en steenbekleding) indien de beheereis minder stringent wordt gehanteerd. In dit licht pleit de Commissie tevens voor vaststellen van een zo natuurvriendelijk mogelijk toekomstig beheer van het binnentalud, waarbij zij goed overleg met deskundigen op het gebied van natuurbeheer noodzakelijk acht. Dit om zo weinig mogelijk verstoring te veroorzaken van de ecologische waarden en processen. Bij het maken van de beheerskeuzen dienen belangen vanuit het dijkbeheer en belangen vanuit het natuurbeheer zo goed mogelijk te worden gecombineerd.

Mitigerende maatregelen ter beperking van schade aan buitendijkse natuurwaarden

In de projectnota/MER wordt gesteld dat buitendijkse werkzaamheden aan de dijk zoveel mogelijk na de maand april zullen worden uitgevoerd in verband met het mijden van verstoring van de paaitijd van Spiering. Deze maatregel is echter alleen effectief als de verstoring vervolgens ook niet plaats vinden in de ei- en embryofase. Werkzaamheden kunnen dan niet voor half mei uitgevoerd worden.

⁸ Zie ook de reactie van de afdeling Lelystad van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (bijlage 4).

- De Commissie adviseert derhalve te onderzoeken of de planning van de buitendijkse werkzaamheden zodanig kan worden ingericht dat de ingrepen in de waterzone niet worden uitgevoerd voor half mei.

2.2.3

MMA en natuurontwikkeling

In verband met de beoordeling of de projectnota/MER het meest milieuvriendelijke alternatief beschrijft, heeft de Commissie zich gebogen over de vraag of er een milieuvriendelijker alternatief denkbaar is. Uitgaande van het vigerend beleid⁹, heeft hierbij vooral het belang van natuur centraal gestaan. Er zijn twee oplossingsrichtingen in beschouwing genomen die mogelijkterwijls geringere effecten ten aanzien van aantasting van natuurwaarden zouden kunnen hebben en meer kansen kunnen bieden voor natuurontwikkeling.

Golfbrekervarianten

► *Projectnota/MER*

In de projectnota/MER is in het MMA een in lengte (1,8 km) en hoogte (NAP + 0,5m) beperkte golfbreker opgenomen. Door de beperkte lengte biedt deze golfbrekervariant slechts in geringe mate kansen voor natuurontwikkeling en is het effect op het beperken van ingrepen aan het dijklichaam en daarmee op het beperken van verlies aan natuurwaarden ook minimaal. De belangrijkste reden die aangevoerd wordt voor deze keuze, is dat een dergelijke golfbrekervariant gezien wordt als een vanuit landschappelijk oogpunt nog maximaal aanvaardbare beperking van een vrij uitzicht. Een heldere onderbouwing van deze stelling ontbreekt en de projectnota/MER biedt geen informatie om effecten op landschap en op de mate van beperking van verlies aan natuurwaarden van alternatieve golfbrekervarianten te kunnen beoordelen. De noodzakelijke kruinverhoging wordt in de voorgestelde sectie echter wel teruggedrongen van 1,40 m tot 0,53 m hetgeen van grote invloed is op de mate waarin het dijksprofiel hier 'verzwaard' moet worden. Ook het binnendijkse ruimte beslag wordt daarvoor aanmerkelijk verkleind.

► *Aanvulling*

In de aanvulling wordt een tussenvariant gepresenteerd met een hoogte van NAP + 1,50 m. Tevens worden de diverse in hoogte verschillende golfbrekervarianten (respectievelijk NAP +2,1, +1,5 en +0,5) beschreven in termen van consequenties voor de resterende uit te voeren werkzaamheden:

- Ten aanzien van (het beperken van) de te verrichten werkzaamheden aan het buitentalud, deelt de Commissie de zienswijze die blijkt uit de aanvulling dat de aanleg van een golfbreker hierop van geringe invloed is. Hierbij speelt met name het gegeven dat uit het toetsingsonderzoek blijkt dat de stabiliteit van de aanwezige steenbekleding bij golfaanval onder maatgevende omstandigheden voor een groot deel van de dijk als onvoldoende wordt aangemerkt. Niet de stabiliteit van het buitentalud,

⁹ Naast de status als beschermingszones in het kader van de Vogelrichtlijn en het deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur, wijst de Commissie ook op de Regionota beheer rijkswateren IJsselmeergebied en het Provinciale Omgevingsplan waarin voorstellen staan beschreven voor de ontwikkeling van ondiepe vooroevers.

maar de (deels tijdelijke) verwijdering van deze steenbekleding vormt de aanleiding om taludverflauwing te overwegen. Hiermee wordt dan een optimalisatie van het dwarsprofiel nagestreefd.

- Ook ten aanzien van de te verrichten werkzaamheden aan het binnentalud wordt vermeld dat de aanwezigheid van een golfbreker hierop niet van invloed is. De Commissie deelt de conclusie uit de aanvulling dat de effecten binnendijs bij de aanleg van een golfbreker op een niveau van NAP + 1,50 m niet significant anders zijn dan bij een kruinhoogte van NAP + 0,50 m. Het is voor de Commissie echter niet duidelijk dat bij een golfbreker, ongeacht de hoogte ervan, aan de binnenzijde ten allen tijde maatregelen noodzakelijk zijn zoals genoemd in de aanvulling (taludverflauwing, drainage, verwijderen bomen). In de Projectnota/MER staat vermeld dat de macrostabiliteit van het binnentalud onder maatgevende omstandigheden goed is. De stabiliteit van het boventalud is slechts op enkele specifieke plaatsen twijfelachtig. De Commissie constateert dat de voorgestelde binnentaludverflauwing met name wordt gemotiveerd vanuit de geformuleerde uitgangspunten ten aanzien van het toekomstige beheer en onderhoud. Voor het MMA werken deze uitgangspunten zeer belemmerend. Met de veel minder ingrijpende verhoging van de kruin van de dijk bij aanwezigheid van een golfbreker blijft het ruimtebeslag binnendijs beperkt, hoeven er minder bomen te worden verwijderd en kan voor herprofilering van het talud en het materiaalgebruik worden aangesloten bij de huidige karakteristieke situatie, indien de beheereis minder rigide wordt gehanteerd.
- Ten aanzien van de landschappelijke effecten wordt geen inzicht geboden bij welke afstand tussen golfbreker (kruinhoogte 0,50 + NAP of hoger) en dijk (kruinhoogte \pm 3,50 + NAP) het zicht op het Markermeer werkelijk wordt aangetast. De arbitrair gekozen lengte voor een lage golfbreker van 1,8 km wordt in de aanvulling niet verder onderbouwd. Het is de Commissie niet duidelijk of dit vanuit landschappelijk oogpunt de maximaal aanvaardbare lengte is. Visualisaties van de in het MMA gekozen golfbrekervariant en / of langere varianten ontbreken.

Overslagdijk en het toelaten van een groter overslagcriterium

► *Projectnota/MER*

In de Richtlijnen werd gevraagd de mogelijkheden van een overslagdijk te onderzoeken, waarbij een groter overslagcriterium zou kunnen worden toegestaan. Een dergelijk alternatief zou een minder grote ingreep aan het dijklichaam betekenen, en mogelijk kansen bieden voor verhoging van de dynamiek aan de kant van de Oostvaardersplassen, met als gevolg een hogere biodiversiteit. De in de projectnota/MER gegeven argumenten om deze mogelijkheid niet nader in beschouwing te nemen zijn niet onderbouwd en daardoor niet te verifiëren.

► *Aanvulling*

Aan de hand van de verstrekte informatie in de aanvulling, is duidelijk geworden dat de Bestuursovereenkomst uit 1988 in maart 2001 is herzien. In de nieuwe Bestuursovereenkomst zijn de wettelijke veiligheidsnormen en het toelaatbare overslagdebiet herzien. In de aanvulling is gesteld dat de in de Bestuursovereenkomst vastgelegde technische uitgangspunten voor de dijkversterking bindend zijn. Het niet onderbouwen van inhoudelijke argumenten voor het niet in beschouwing nemen van een variant met overslagdijk zijn daarmee nog slechts van geringe betekenis.

Natuurontwikkeling

In aansluiting op de in de vorige paragraaf belichte overwegingen, heeft de Commissie zich de vraag gesteld of in de projectnota/MER het aspect natuurontwikkeling, ook in het licht van compensatie van het verloren gaan van natuurwaarden, voldoende is uitgewerkt. Het betreft hier met name de kansen die de te verrichten werkzaamheden bieden voor de ontwikkeling van ondiepe vooroevers.

► *Projectnota/MER*

De projectnota/MER stelt dat een ruimtelijk verlies van 6,2 ha gecompenseerd dient te worden. Tevens wordt de optie van voorlandontwikkeling onafhankelijk van dijkverbetering, in een notitie als bijgevoegd rapport van de Ontwerpnota genoemd. Een nadere uitleg en beschrijving wordt echter niet gepresenteerd.

► *Aanvulling*

In de aanvulling wordt een voorlandontwikkeling als compenserende maatregel voor het verloren gaan van de 6,2 ha, nader beschreven. Er wordt voorgesteld een luwtegebied van circa 8 ha te realiseren met een breedte van 125 m, waarvoor een lage dam (NAP + 0,5 m) van circa 640 m zal worden aangelegd.

- De Commissie beveelt aan de compensatieplannen reeds in deze fase verder te ontwikkelen en hierbij maximaal in te spelen op bestaande ideeën en lopende (sectorale) initiatieven ten aanzien van vooroeverontwikkeling zoals bijvoorbeeld in het kader van de realisatie van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur voor de regio. Door niet de noodzaak van compensatie centraal te stellen maar te werken aan een integrale visie voor natuurontwikkeling vanuit verschillende sectorale belangen, wensen en mogelijkheden kunnen tevens meer kansen ontstaan voor LNC-waarden zoals genoemd in voorgaande paragrafen (met name voor het binnentalud).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Dijkversterking Oostvaardersdijk-Noord
en de aanvulling daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 oktober 2001 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

PROVINCIE FLEVOLAND

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen :	17 OKT. 2001
nummer	
dossier	693-26 ^{1/4} 32
kopie naar :	v B/b:bl/HL/ m.w.

Commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320) 26 52 65
Fax
(0320) 26 52 60
E-mail
provincie@flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

<i>Datum</i>	<i>Bijlage</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>
9 oktober 2001	div.	-	MPV/01.092018/A
<i>Onderwerp</i>			
Advies projectnota/MER en ontwerp-dijkversterkingsplan Oostvaardersdijk-Noord			

Geachte commissie,

Hierbij zenden wij u een aantal exemplaren van de projectnota/MER en het ontwerp-dijkversterkingsplan voor de dijkversterking van de Oostvaardersdijk-Noord. Ter informatie is een set van de bijbehorende vergunningaanvragen bijgevoegd. De stukken zijn door Rijkswaterstaat IJsselmeergebied opgesteld en door het Waterschap Zuiderzeeland (als dijkbeheerder) aan ons aangeboden.

De projectnota/MER, het ontwerp-dijkversterkingsplan en de vergunningaanvragen zullen vanaf 17 oktober 2001 ter visie worden gelegd. Tot en met 15 november 2001 kan een ieder schriftelijk opmerkingen maken over de volledigheid en juistheid van het MER, alsmede over de inhoud van het ontwerp-dijkversterkingsplan. Over de vergunningaanvragen kunnen zienswijzen worden ingebracht. Op maandag 12 november 2001 kunnen tijdens een openbare zitting ook mondeling opmerkingen worden ingebracht. Deze zitting zal alleen doorgang vinden indien zich hiervoor personen aanmelden. De tekst van de kennisgeving is ter informatie bijgevoegd.

Wij verzoeken u, overeenkomstig artikel 7.26, eerste lid, van de Wet milieubeheer, ons uiterlijk 19 december 2001 te adviseren over de volledigheid en juistheid van het MER. De door ons vastgestelde richtlijnen, die dienen als beoordelingskader voor het MER, hebben wij u op 11 augustus 1995 (MPV/95.008205) toegestuurd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de griffier, de voorzitter,

R. van der Wal

M.J.E.M. Jans

Inlichtingen bij
R. Krijnen

Doorkiesnummer
0320-265424

Verzonden d.d.
17 OKT. 2001

Bezoekadres
Visarendreef 1
Lelystad

BIJLAGE 2

Kennisgeving van milieueffectrapport in de Staatscourant nr. 201 d.d. 17 oktober 2001

PROVINCIE FLEVOLAND

Afdeling Milieubeheer

KENNISGEVING ONTWERP-DIJKVERSTERKINGSPLAN VOOR DE OOSTVAARDERSDIJK-NOORD, BIJBEHOOREND MILIEUEFFECTRAPPORT EN AANVRAGEN VOOR BESLUITEN DIE NODIG ZIJN MET HET OOG OP DE UITVOERING VAN HET DIJKVERSTERKINGSPLAN VOOR DE OOSTVAARDERSDIJK-NOORD

Gedeputeerde Staten van Flevoland maken het volgende bekend. De Oostvaardersdijk-Noord tussen de Zuiderluis (km 14,2) en Lelystad-Haven (km 30,4) voldoet niet aan de geldende veiligheidsnorm. Rijkswaterstaat Directie IJsselmeergebied heeft het voornemen deze dijktrajecten te versterken. Hiervoor is een ontwerp-dijkversterkingsplan opgesteld. Krachtens de Wet op de waterkering wordt dit ontwerp-plan door Gedeputeerde Staten van Flevoland gepubliceerd. Het uiteindelijke dijkversterkingsplan dient door Gedeputeerde Staten te worden goedgekeurd.

Bij de voorbereiding van het ontwerp-dijkversterkingsplan heeft Rijkswaterstaat een milieueffectrapport gemaakt, waarin mogelijke dijkversterkingsvarianten zijn beschreven en vergeleken. Hierin is onderzoek op welke wijze de Oostvaardersdijk-Noord, uit het oogpunt van veiligheid, beheer en gevolgen voor de natuur, het beste versterkt kan worden. In het voorkeursalternatief is er voor gekozen om over het grootste gedeelte van het traject de dijk te verhogen, het buitentalud te verflauwen en het binnentalud minder steil te maken. Door deze taludverflauwing vermindert de golfploep en hoeft de dijk minder steil te worden dan bij andere varianten, zodat het ruimtebeslag van de versterkte dijk tot een minimum wordt beperkt. Het talud aan de binnenzijde wordt met gras ingezaaid. Aan de teen van de dijk komt een 4 meter brede beplantingsvrije zone om beschaduwning van het dijkgas te voorkomen en om schade of blokkering van de drainage te voorkomen. Voor het versterken van de Oostvaardersdijk-Noord is het onvermijdelijk dat een groot aantal bomen (met name wilgen, maar ook elzen en vlieren) gerooid moeten worden, omdat de wortels hiervan zich in de dijk zelf bevinden. Ten behoeve van de uitvoering van deze werkzaamheden zullen er twee tijdelijke werkterreinen worden ingericht op de strekdammen aan de west- en de oostzijde van de Oostvaardersdijk-Noord. Het eerstgenoemde terrein is gepland ten westen van Lelystad-Haven en het tweede terrein aan de oostzijde van de havenkom bij de Blocq van Kuffeler.

Terinzagelegging

Het ontwerp-dijkversterkingsplan, het bijbehorende milieueffectrapport en aanvragen voor besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het dijkversterkingsplan voor de Oostvaardersdijk-Noord liggen met deze kennisgeving op werkdagen tijdens kantooruren voor een ieder ter inzage van 17 oktober tot en met 14 november 2001 op de volgende plaatsen:

1. In het provinciehuis van Flevoland, Visarendreef 1 te Lelystad.
2. In het gemeentehuis van Almere, Stadhuisplein 1 te Almere.
3. In het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 te Lelystad.

4. Bij Rijkswaterstaat IJsselmeergebied (Smedinghuis), Zuiderwagenplein 2 te Lelystad.
5. Bij het Waterschap Zuiderzeeland, Lindelaan 20 te Lelystad.

Tezamen met het ontwerp-dijkversterkingsplan en het bijbehorende milieueffectrapport, liggen de volgende aanvragen voor besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het dijkversterkingsplan ter inzage:

- Aanvraag voor een aanlegvergunning op grond van het vigerende bestemmingsplan "Oostvaardersplassen en omgeving" en in overeenstemming met artikel 14 van de Wet op de ruimtelijke ordening ten behoeve van de realisatie van twee uitzichtpunten op km 19,1 en km 23,5 aan de Oostvaardersdijk. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Lelystad.
- Vrijstellingsverzoek voor de inrichting van een tijdelijk werkterrein op grond van art. 17 WRO op de landtong ten westen van Lelystad-Haven. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Lelystad.
- Vrijstellingsverzoek voor de inrichting van een tijdelijk werkterrein op grond van art. 17 WRO op de landtong te Almere aan de oostzijde van de havenkom bij de Blocq van Kuffeler. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Almere.
- Aanvraag voor een kapvergunning voor het verwijderen van de bomen en struiken die in het huidige en toekomstige dijklichaam van de Oostvaardersdijk-Noord groeien op grond van art. 4.5-2 van de Algemene plaatselijke verordening 2000 van de gemeente Lelystad. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Lelystad.
- Aanvraag voor een vergunning voor het verstoren van diverse vogels op grond van art. 10 van de Vogelwet (bevoegd gezag: Commissaris van de Koningin van Flevoland) en voor een vergunning voor het verrichten van werkzaamheden in een staatsmonument (de Oostvaardersplassen) op grond van de Natuurbeschermingswet. Bevoegd gezag: de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
- Ontheffingsverzoek op grond van art. 4.1.6 van de Algemene plaatselijke verordening 2000 van de gemeente Lelystad voor het uitvoeren van werkzaamheden aan de Oostvaardersdijk-Noord en het daarmee verstoren van het stiltegebied Oostvaardersplassen. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Lelystad.
- Aanvraag voor het nemen van een verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet ten behoeve van de verkeersafwikkeling en het uitvoeren van werkzaamheden aan de Grote Vaartweg en de weg op de Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Almere.
- Aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet milieubeheer ten behoeve van de inrichting van het oostelijk werkterrein op de landtong ten westen van Lelystad-Haven aan de oostzijde Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Flevoland.
- Aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet milieubeheer ten behoeve

van de inrichting van het westelijk werkterrein op de landtong te Almere aan de oostzijde van de havenkom bij de Blocq de Kuffeler Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Flevoland.

- Aanvraag voor het nemen van een verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet ten behoeve van het uitvoeren van werkzaamheden aan de Kruisdijk en de weg op de Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Flevoland.
- Aanvraag voor het nemen van een verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet ten behoeve van de verkeersafwikkeling en het uitvoeren van werkzaamheden aan de Kruisdijk en de weg op de Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van Lelystad.
- Aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, voor het mogelijk morsen van afvalstoffen in het water bij het laden en lossen ten behoeve van werkzaamheden aan de waterkering zowel bij de werkterreinen als langs de gehele Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Minister van Verkeer en Waterstaat.
- Aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, voor het aanleggen van pontons met kraan ten behoeve van het laden en lossen zowel bij de werkterreinen als langs de gehele Oostvaardersdijk-Noord. Bevoegd gezag: Minister van Verkeer en Waterstaat.

Opmerkingen en zienswijze

Een ieder heeft de gelegenheid opmerkingen te maken over de volledigheid en juistheid van het MER en over het ontwerp-dijkversterkingsplan. Tevens hebben belanghebbenden de gelegenheid zienswijzen in te dienen met betrekking tot de aanvragen voor de hiervoor genoemde besluiten die nodig zijn met het oog op de uitvoering van het dijkversterkingsplan.

De opmerkingen en zienswijzen moeten uiterlijk 15 november 2001 worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Flevoland, Postbus 55, 8200 AB te Lelystad. Opmerkingen en zienswijzen kunnen voorts mondeling worden ingebracht tijdens een openbare zitting die op maandag 12 november 2001 om 16.00 uur zal worden gehouden in het provinciehuis van Flevoland, Visarendreef 1 te Lelystad.

Deze hoorzitting zal alleen doorgang vinden indien zich uiterlijk donderdag 8 november 2001 om 17.00 uur personen telefonisch hebben aangemeld die gebruik wensen te maken van deze mogelijkheid.

U kunt hiervoor contact opnemen met het secretariaat van de afdeling Milieuplanvorming van de provincie Flevoland (tel. 0320-265422).

Inlichtingen

Voor inlichtingen over de procedure kunt u contact opnemen met de provincie Flevoland (tel. 0320-265392).

Voor inlichtingen over de vergunningen en voor het opvragen van een exemplaar van het MER en het ontwerp-dijkversterkingsplan kunt u contact opnemen met het Bouwbureau Dijkversterkingen van Rijkswaterstaat (tel. 0320-297063).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie IJsselmeergebied (coördinerend); Waterschap Zuiderzeeland.

Bevoegde instanties: Gedeputeerde Staten van Flevoland.

Besluit: besluitvorming over dijkverbeteringsplan van de Wet op de waterkering

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C12.2

Activiteit: versterking van het noordelijk deel van de Oostvaardersdijk tussen de Zuidersluis en Lelystad-Haven.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 26 april 1995

richtlijnenadvies uitgebracht: 27 juni 1995

richtlijnen vastgesteld: 17 juli 1995

kennisgeving MER: 9 oktober 2001

toetsingsadvies uitgebracht: 24 januari 2002

Bijzonderheden: In het richtlijnenadvies benadrukte de Commissie de wenselijkheid om mogelijkheden te analyseren het dijkvak niet of in mindere mate te versterken. Het dijkvak ligt tussen twee unieke waterpartijen/natuurgebieden. Daarom zou het toelaten van een boven de norm gelegen golfoverslag een mogelijke optie kunnen zijn waarbij de veiligheid niet in gevaar hoeft te komen. Een onderzoek zou aldus kunnen leiden tot reële uitvoerbare alternatieven.

In de richtlijnen is dit advies ten dele overgenomen en is aangegeven in het MER een alternatief te beschrijven waarbij een wat grotere golfoverslag wordt toegelaten en daarbij de consequenties voor de veiligheid weer te geven.

In het MER is dit alternatief niet nader uitgewerkt. Dit vormde samen met andere redenen (het ontbreken van voldoende informatie voor het beantwoorden van de vragen ten aanzien van de beschermingsformules en een te geringe onderbouwing van de keuze voor meest milieuvriendelijke alternatief) voor de Commissie aanleiding voor een verzoek om aanvullende informatie.

In de aanvulling is gesteld dat de vastgelegde technische uitgangspunten voor de dijkversterking in de in maart 2001 herziene Bestuursovereenkomst bindend zijn. Hierdoor acht de Commissie een nadere uitwerking niet meer relevant voor de besluitvorming. Ten aanzien van de overige aspecten beschouwt de Commissie de aanwezige informatie als voldoende voor de besluitvorming maar adviseert zij bij de ontwikkeling van (compensatie)plannen maximaal in te spelen op bestaande ideeën en lopende (sectorale) initiatieven ten aanzien van vooroverontwikkeling waardoor tevens meer kansen ontstaan voor het behoud en herstel van landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke elementen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. Y.C. Feddes

ir. J.H.J. van der Gun

mr. J.W. Kroon (voorzitter, richtlijnen)

dr. ir. J.J.T.M. Geerards (voorzitter toetsing)

dr. C. Kwakernaak

drs. J. van der Winden

Secretaris van de werkgroep:

~~dr. N.W.M. van Buren, geassisteerd door drs. M. van Eck (richtlijnen); ir.~~

~~J.F.W. van Dijk (toetsing) en dr. N.W.M. van Buren~~

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20011101	Pietersbond, afdeling Flevoland	Lelystad	20011126
2.	20011112	Stichting Vogel- en Natuurwacht 'Zuid Flevoland'	Almere	20011126
3.	20011114	C.M. Liebregts-Haaker	Kortenhoef	20011126
4.	20011112	Milieuraad Almere	Almere	20011126
5.	20011114	J.M. van Schaik	Lelystad	20011126
6.	20011114	Stichting Flevo-landschap	Lelystad	20011126
7.	20011114	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), Vereniging Veldbiologie	Lelystad	20011126
8.	20011114	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Noordwest	Diemen	20011126

